

§ 13

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sampo Terhon ym. aloitteesta Helsingin koulujen osallistumisesta alueelliseen kielikokeiluun, jossa toisen kotimaisen kielen opiskelu olisi vapaaehtoista

HEL 2017-013027 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sampo Terhon ym. aloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutetut Terho ja Niinistö ovat esittäneet valtuustoaloitteessaan, että Helsinki lähtisi mukaan opetushallituksen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa avaamaan kokeiluun. Kokeilussa toisen kotimaisen kielen opiskelu olisi vapaaehtoista ja sen tilalla opiskeltaisiin muuta vierasta kieltä. Tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kieltenopiskelua. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi lähteä mukaan kyseiseen kokeiluun, sillä Helsingissä toteutuu jo nykyisellään laaja kielivalikoima.

Helsingin kaltaisessa pohjoismaisessa hyvinvointikaupungissa kaksikielisyys on rikkaus. Kaupunki on toimintaympäristönä vahvasti sekä suomen- että ruotsinkielinen. Kaupungissa on sekä suomen- että ruotsinkielisiä kouluja. On tarkoituksenmukaista taata oppilaille valmiudet toimia kaksikielisessä kaupunkiympäristössä. Nuorten työllistymisen näkökulmasta on perusteltua, että työmarkkinoille tulevat osaavat molempia kotimaisia kieliä. Lisäksi kaksikielisessä kunnassa julkisella sektorilla edellytetään molempien kotimaisten kielen taitoa. Helsingissä ruotsin kielen osaaminen korostuu eri tavalla kuin esim. Itä-Suomen kunnissa.

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki on kansainvälinen. Pohjoismaiden yhteistyö korostuu kulttuurin, arvomaailman ja hyvinvoinnin periaatteiden vuoksi. Luontevat kansainväliset yhteistyökumppanit ovat pohjoismaat ja pohjoismaiset pääkaupungit. Tässä yhteistyössä kielelliset ja kulttuuriset tekijät ovat tärkeässä roolissa. Pohjoismaisen yhteistyön päälle on hyvä rakentaa laajempaa kansainvälisyyttä.

Kansainvälisyyden huomioiminen näkyy kasvatuksessa ja koulutuksessa. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti syksystä 2018 lähtien ensimmäisen vieraan kielen (A1-kieli) opiskelu aloitetaan 1.-luokalta. Aikaisemmin A1-kielen opiskelu on suomenkielisissä peruskouluissa käynnistynyt kolmannella vuosiluokalla. Syksystä 2018 lähtien uudistus

23.01.2018

mahdollistaa A1-kielen opiskelun peruskouluissa yhdeksän vuoden ajan aiemman seitsemän sijaan.

Helsinkiläisten kielitaitoa tullaan myös monipuolistamaan lisäämällä kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta. Strategian mukaan englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä tullaan kaksinkertaistamaan.

Toisen kotimaisen kielen opiskelu alkaa suomenkielissä kouluissa vuosiluokalta kuusi, mikäli oppilas ei ole aloittanut ruotsinkielisen opiskelua vieraana kielenä (A-kieli) ennen sitä. Kaikissa ruotsinkielissä kouluissa 1.-luokalta alkava A1-kieli on suomi. Koska ehdotettu kielikokeilu johtaisi toisen kotimaisen kielen (suomi, ruotsi) opiskelusta luopumiseen, se asettaisi oppilaat eriarvoiseen asemaan ja vaarantaisi oppilaiden jatko-opintokelpoisuuden, koska toinen kotimainen kieli kuuluu pakollisena toisen asteen opintoihin.

Ruotsinkielisissä kouluissa vieraan kielen (A2-kieli) opiskelu alkaa tämän hetkisen kieliohjelman mukaan vuosiluokalta neljä. Kevään 2018 aikana selvitetään, kuinka vieraiden kielten opetusta ruotsinkielisissä kouluissa voidaan varhentaa lukuvuodesta 2019–2020 alkaen. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa päivitetään kaupungin kieliohjelma A2-kielen (toinen vieras kieli) osalta.

Opetuslautakunta on antanut kaupunginhallitukselle vastaavan lausunnon Nuutti Hyttisen ym. alueellista kielikokeilua koskevasta valtuustoa-loitteesta 23.8.2016.

Opetushallitus on yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa avannut perusopetuksen järjestäjille mahdollisuuden osallistua alueelliseen kokeiluun kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua. Hakuaika on 18.12.2017-9.2.2018. Hallintosäännön (luku 15, § 4, kohta 2) mukaan toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu tarvittavien kokeilulupien hakeminen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi
Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi
Pertti Joona, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi
Jenni Tirronen, asiantuntija- ja toimistopalvelupäällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 29112017 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunnalta pyydetään lausuntoa 24.1.2018 mennessä valtuutettu Sampo Terhon ym. valtuustoaloitteesta Helsingin koulujen osallistumisesta alueelliseen kielikokeiluun, jossa kielivalikoi-maa laajennetaan ilman velvoittavaa ruotsin kielen opiskelua.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi
Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi
Pertti Joona, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi
Jenni Tirronen, asiantuntija- ja toimistopalvelupäällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi

Liitteet

1 Terho Sampo Aloite Kvsto 29112017 2

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano